

Forum (side 48-50)

Pompejis forum var centrum for både handel, administration og religion. Det var en stor åben plads omgivet på tre sider af en søjlegang og med flere vigtige bygninger placeret tæt rundt om den. Den åbne del af forum var brolagt og målte 143 meter i længden og 38 meter i bredden. Der var der opstillet adskillige statuer til minde om kejseren, medlemmer af kejserens familie og lokale borgere, som havde ydet noget særligt for byen.

Tegningen nederst på siden (s. 48) viser et typisk sceneri på forum. Den handlende til venstre i billedet har stillet sin stand af træ op, og er i gang med at sælge mindre jerngenstande så som pincetter, knive og hammere. Den handlende til højre er en skomager. Hans kunder sidder ned på stole, mens hans viser dem sine varer. Bag ved de handlende er søjlegangen. Denne elegante bygning blev holdt oppe af søjler af hvidt marmor og dannede en åben gang, hvor folk kunne gå og handle; om sommeren beskyttet mod den brændende sol og om vinteren i læ for regnen.

I billedet er der også to rytterstatuer af betydningsfulde borgere. Bag ved dem kan man se en af de bronzeporte, som folk gik igennem ind til forum. Forum var udelukkende for fodgængere, og stenbomme placeret ved indgangene til forum forhindrede effektivt køretøjer i at komme ind på pladsen. På billedet på side 39 kan du se to af disse sten.

På det pompejanske vægmaleri på side 49 kan du se et offentligt opslag fæstnet henover tre statuers piedestaler, og folk der kigger på opslagene. Der fandtes ikke aviser i Pompeji, men visse typer information, deriblandt valgresultater og datoer for optog og forestillinger, måtte nødvendigvis offentliggøres. Dette gjorde man ved at sætte opslag op på forum.

Udover de officielle bekendtgørelser har man i Pompeji fundet en stor mængde graffiti, både på forum og andre steder. På denne måde efterlyste almindelige borgere bortkomne ejendele, udbød værelser til leje, skrev kærestebreve, og fortalte om nabostridigheder. Et eksempel lyder som følger:

En bronzekrukke er forsvundet fra denne butik.

Findeløn gives.

En anden klager over larm om natten og beder **ædilen** (den embedsmand, som var ansvarlig for lov og orden) om at gøre noget ved det:

**Macerior beder ædilen om at sørge for
at folk holder op med at larme i gaderne og forstyrre
ordentlige menneskers nattesøvn.**

Nogle af de vigtigste offentlige bygninger var placeret rundt om forum. I en fremtrædende plads i den nordlige ende lå templet for Jupiter, den højeste af de romerske guder (se billede 1 på side 51). Sandsynligvis var det fra trapperne op til dette tempel at man op til et valg holdt politiske taler.

Ved siden af templet var der et stort overdækket marked (billede 2) hvor der var permanente butikker snarere end midlertidige boder. De handlende, der holdt til her, solgte primært kød, fisk og grøntsager. En offentlig tabel over mål og vægt (billede 10) garanterede, at de ikke snød kunderne.

Umiddelbart syd for markedet lå der et tempel, som var indviet til **Lares** (Larerne), skytsguderne for Pompeji (billede 3), og umiddelbart ved siden af dette var der et tempel til ære for de romerske kejsere (billede 4). På den anden side af forum lå templet for Apollo, og nær forums sydvestlige hjørne var templet for Venus, som var en vigtig gudinde for pompejanerne, fordi de mente, hun tog sig særligt af deres by.

Vi har nu nævnt fem helligdomme rundt om eller i nærheden af forum. Der var mange andre rundt om i byen, blandt andre et tempel for Isis, en ægyptisk gudinde, som man også var begyndt at dyrke i Italien. Udover disse offentlige helligdomme havde hvert hjem også sit eget lille alter, et **lararium**, hvor man tilbad familiens egne **lares**, som passede på huset og dets beboere. Pompejanerne troede ikke på en enkelt gud, men på mange forskellige, og for dem var det helt naturligt, at guderne havde hver deres virkeområde. For eksempel forbandt man Apollo med lov og ret, medicin og musik, mens Venus var gudinde for kærlighed og skønhed.

På forums østside lå stofhandlernes forsamlingshus (billede 5), hvis forhal og søjlegang var finansieret af Eumachia, en succesfuld forretningskvinde og præstinde. Da fremstilling og handel

med stof var et af de mest blomstrende erhverv i byen, er det ikke underligt at dets hovedkvarter var stort og havde en prominent placering.

Ved siden af forsamlingshuset var valgstedet, en åben hal, som man brugte når man stemte ved valg (billede 6), og langs sydsiden lå der tre offentlige kontorer (billede 7), hvis funktion man ikke kender. De kan have fungeret som henholdsvis byens skatkammer, arkiv og mødested for byrådet.

I det sydvestlige hjørne stod den såkaldte **basilica**, eller retssalen (billede 8). Denne basilika var også stedet, hvor forretningsmænd mødtes.